

Araştırma Makalesi (Research Article)

TÜKETİM PRATİKLERİ İLE YİYECEKLER İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ: KUŞAKLAR ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA (EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN CONSUMPTION PRACTICES AND FOOD: A STUDY ON GENERATIONS)

Gizem Sultan KAMAN^{1*} (orcid.org/ 0000-0003-4725-7981)

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Eskişehir, Türkiye

Özet

Tüketim pratiklerini kültür perspektifinden ele alan araştırmalar içerisinde gıdalar önemli bir rol oynamaktadır. Sürdürülebilirlik, etik tüketim, özel ve birinci sınıf gıdaların satın alınma isteği küreselleşmiş toplumlarda ve çok kültürlü şehirlerde bireyler tarafından farklılaşmak amacıyla kullanılmaktadır. Bu kapsamda araştırma, bireylerin tüketim pratikleri ile yiyecekler ilişkisinin kuşaklar üzerinde incelenmesini amaçlanmaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda Eylül-Ekim 2024 tarihleri arasında veri toplama yöntemlerinden olan anket formundan faydalanılarak 398 kişiye ulaşılmış, 390 anlamlı veri değerlendirmeye alınmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Formun ilk bölümünde katılımcılara ait demografik bilgiler yer alırken, ikinci bölümünde tüketim pratiklerine ilişkin sorular yer almaktadır. Tüketim pratikleri edebiyat, müzik ve yiyecekler olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Araştırma sonucu elde edilen verilerin analizinde istatistik paket programı kullanılarak, frekans tabloları, ortalama, standart sapma, t testi ve varyans analizleri yapılmıştır. Tüketim pratikleri ile yiyecekler ilişkisinin kuşaklar üzerinde incelendiği bu araştırma sonucunda müzik ve yiyecek değişkenleri ile kuşaklar arasında anlamlı farklılıklar tespit edilirken edebiyat değişkeni için anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Araştırmadan elde edilen bir diğer önemli bulgu ise X kuşağının çorbaları, Z kuşağının ise fast food ve sokak lezzetlerini daha çok beğendiğidir.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Pratikleri, Kuşaklar, Yiyecekler, Beğeni, Bourdieu

Abstract

Foods play an important role in studies that examine consumption practices from a cultural perspective. Sustainability, ethical consumption, and the desire to purchase special and premium foods are used by individuals to differentiate themselves in globalized societies and multicultural cities. In this context, the aim of the research is to investigate the relationship between the consumption habits of individuals and food across the generations. In line with the purpose of the research, between September and October 2024, 398 people were reached using the survey form, which is one of the data collection methods, and 390 meaningful data were analyzed. A survey was used as a data collection method. The survey form consists of two parts. The first part of the form includes demographic information about the participants. The second part includes questions about consumption practices. The scale has 3 dimensions: literature, music, food. In the analysis of the data obtained in the research, frequency tables, mean, standard deviation, t-test and variance analyses were carried out using the statistical package programme in the analysis of demographic characteristics and descriptive statistics. As a result of this research, in which the relationship between consumption practices and food was examined over generations, significant differences were found between music and food types, but no significant difference was found for the literature variable. Another important finding from the research is that Generation X likes soups more, while Generation Z likes fast food and street food more.

Keywords: Consumption Practices, Generations, Foods, Taste, Bourdieu

Giriş

Kuşaklara ilişkin literatür incelendiğinde tarih aralıklarıyla ilgili bir fikir birliği bulunmamakta, farklı kaynaklarda farklı tarih aralıkları yer almaktadır. Bu tarih aralıkları her ne kadar başlangıç ve bitiş noktalarında farklı olsa da tarihsel açıdan değerlendirilen dönem özellikleri, birbirleriyle benzerlikler göstermektedir (İlhan, 2019). Doğum yılları itibarıyla kuşakları, toplumsal yapı içerisinde benzer sosyal ve politik olayları, sosyo-ekonomik süreçleri, inanç sistemlerini ve değer yargılarını benimseyen ve hisseden topluluk üyeleri olarak nitelendirmek mümkündür (Ayhün, 2013). Güncel tartışmalar bugün yaşayan beş farklı kuşaktan

*Sorumlu yazar: gssarikaya@ogu.edu.tr

DOI: 10.33083/joghat.2024.450

bahsetmektedir. Bunlar sırasıyla; Sessiz Kuşak, Bebek Patlaması, X, Y ve Z kuşaklarıdır (Kolnhofer-Derecskei, 2017).

Sessiz kuşak, çağın en eski kuşağıdır ve çoğu emekli olmuş durumdadır. Geleneksel kuşak olarak da ifade edilmektedir. Bu kuşak, içine kapanık ve temkinli olma özelliklerinden ötürü bu adı almıştır. Toplumların; yapısının, kurumlarının, ekonomisinin kurucuları konumundadırlar. Aile kavramı bu kuşak için son derece önemlidir (Demirel, 2021). Bebek patlaması kuşağı, İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonraki hızlı nüfus artışından ötürü doğan söz konusu 1 milyar bebekten ötürü "Baby Boomers" kuşağı olarak nitelendirilmiştir. Bu kuşakta doğan bireyler Soğuk Savaş dönemi çocukları olarak da ifade edilmektedir. Türkiye'de ise bu kuşak, mal ve hizmetlere, refaha ve büyümeye olan özlemin ağır bastığı kuşaktır (Ayhün, 2013). X kuşağı (1965-1979), petrol sıkıntılarını ve ekonomik krizi yaşamış, televizyonun önemli bir kitle iletişim aracı haline geldiği kuşaktır (Özçakır, 2023). İş gücü piyasasının ana gövdesini oluşturan, 60'lı yılların sonu ve 70'li yıllarda doğan bu yaş grubu, nispeten genç yaşta bilgi teknolojisi araçlarıyla ve dijital dünyayla tanışmıştır (Nagy and Kölcsey, 2017). Doğum kontrolünün yaygınlaşması ve kadın haklarında yaşanan gelişmeler sebebiyle en az nüfusa sahip olan kuşaklardan biridir. Bununla birlikte AIDS'in yayılması, toplumdaki suç ve boşanma oranlarındaki artış, medyanın gelişimi sebebiyle bu kuşak, gölge kuşak ya da kayıp kuşak olarak da nitelendirilmektedir (Demirel, 2021). Y kuşağı (1980-2000), teknolojiyi yakından takip eden, sosyal sorumluluk ve etiğe önem veren grup üyelerinden oluşmaktadır (Özçakır, 2023). 80'lerde ve 90'larda doğan bu yaş grubunun üyeleri, erken çocukluklarında interneti deneyimlemişlerdir. Dijital dünya onların doğal yaşam alanlarıdır, dijital benlikleri bilinçli olarak oluşturulmuştur. Güçlü medya tüketimiyle karakterize edilirler, teknolojik değişikliklere hızla uyum sağlarlar (Nagy and Kölcsey, 2017). Dijital teknoloji Y kuşağının yaşamını büyük ölçüde etkilemiştir, bu sebeple teknoloji hayatlarında pek çok şeyin sembolüdür. Bireysel, girişimci ve özgürlüklerine düşkün olan grup üyelerinden oluşmaktadır (Demirel, 2021). Z kuşağı ise milenyumun başlangıcında ve sonrasında doğanlardır, 21.yy'da doğan ilk kuşaktır (Demirel, 2021). Bu kuşağın tarihlendirilmesinde farklı görüşlere rastlamak mümkün olduğu gibi, "İnternet Kuşağı" veya "Gelecek Kuşak" gibi farklı isimlendirmelerin de kullanıldığı görülmektedir (Yılmazdoğan vd., 2021; Sarıkaya vd., 2021). Sosyal medyayla tam anlamıyla iç içedirler. Birincil iletişim kanalları e-posta değil, sosyal medyadır (Nagy and Kölcsey, 2017). Bu araştırma kapsamında kabul edilen kuşak sınıflandırmasında ise Twenge (2010) sınıflandırması kullanılmış olup literatüre hâkim olan genel kanı ile uyumlu olacak şekilde sınıflandırma yapılmıştır.

Kuşaklar her ne kadar içine doğdukları dönem itibariyle toplumda benzer sosyal, ekonomik ve kültürel süreçleri geçirmiş olsalar da kültürel tüketim pratikleri itibariyle birbirlerinden ayrılmaktadırlar. Literatür incelendiğinde kuşaklara ilişkin yönetim (Liyanage vd., 2009), pazarlama (Williams and Page, 2011; Rothstein, 2023), psikoloji (McGuire, 1997; Rogler, 2002; Rodriguez-Seijas vd., 2024), turizm (Morrone vd., 2024; Pinho, and Gomes, 2023) gibi farklı disiplinler perspektifinden araştırmaların yer aldığı tespit edilmiştir. Yiyeceklere ilişkin araştırmalar incelendiğinde ise gıda güvenliği (Angermayr vd., 2023; Rout vd., 2022), gıda tüketiminde trendler (Casini vd., 2015), gıda israfı (Kymäläinen vd., 2021; Van der Werf and Gilliland, 2017) değişkenleri ile kuşaklar arasındaki ilişki, araştırmalarda yer almıştır. Bununla birlikte gıdalara ilişkin kuşaklar arasındaki farklılaşmayı tüketim pratikleri perspektifinden ele alınan araştırmaların sayısı yok denecek kadar azdır. Bu araştırmanın amacı literatürde yer alan bu boşluğun doldurularak kuşakların yiyeceklere yönelik tutumunun tüketim pratikleri aracılığıyla değerlendirilmesidir.

Kavramsal Çerçeve

Solomon (2008) tüketicinin algısının maruz kalma, algısal seçim ve yorumlama olmak üzere üç temel yönünü tanımlamaktadır. Bir ürüne maruz kaldıktan sonra, tüketici ürünün yaydığı uyaranları kendi duyuşsal alıcıları aracılığıyla algılamaktadır. Bu süreçte, tüketici bazı uyaranlara diğerlerinden daha fazla dikkat etmektedir (algısal seçim) ve uyaranlara belirli bir önem atfetmektedir (yorumlama). Bu yorumlama süreci, tüketicinin ihtiyaçlarına ve deneyimlerine göre yaptığı çeşitli çağrışımlardan etkilenebilmektedir (Pantano, 2011).

"İnsanlar tüketirken ne yaparlar?" sorusu ise tüketici araştırmalarında geleneksel olarak kendiliğinden açık bir soru olarak görülmüş ve tüketimin, tüketim nesnesinin özelliklerine göre yapılandırıldığı varsayılmıştır. İktisadi bakış açısından, ürünler belirli faydalar sağlayan özellik paketleri olarak düşünülmüştür ve sembolik bir bakış açısından, ürünler tüm tüketiciler için benzer şekilde anlam ifade eden düşünce yapıları olarak ifade edilmiştir (Holt, 1995). Bu bakış açıları içerisinde tüketici tercihlerinin belirlenmesinde merkezi rolde olan bir diğer unsur ise kültürdür. Kültür; "*tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü*" (Türk Dil Kurumu, 2024) gibi anlamlar ihtiva eden bir

olgudur. Bu doğrultuda kültürün, bireylerin tüketim pratikleri perspektifinden ayrı düşünülmemeyeceği aşıkardır. Katz-Gerro (2004), bireylerin kültürel eserler ve kültürel kaynaklar, kimlik, beğeni ve tüketim kalıpları etrafında tüketim örüntülerini oluşturduğunu, böylelikle sembolik anlamların meydana geldiğini ifade etmiştir. Kültürün merkeze alındığı bu yaklaşım doğrultusunda tüketimin unsurlarını, kültürel ürünlerin oluşturduğu belirtilmektedir. Swidler'ın (1986) kültür kavramsallaştırmasında ise kültürü, bireylerin eylemlerini belirleyen değerlerin ana tedarikçisi olarak görmekten ziyade, kültürün, eylem stratejileri için bir araç takımı sağlayan alışkanlıklar, beceriler ve stiller repertuarını şekillendirdiği ifade edilmektedir.

Tüketim pratiklerini kültür perspektifinden ele alan araştırmalar içerisinde gıdalar önemli bir rol oynamaktadır. Sürdürülebilirlik, etik tüketim, özel ve birinci sınıf gıdaların satın alınma isteği küreselleşmiş toplumlarda ve çok kültürlü şehirlerde bireyler tarafından farklılaşmak amacıyla kullanılmaktadır. Sosyoloji literatüründe konuya ilişkin farklı teoriler ve bu teorilere ilişkin antitezler zaman içerisinde ortaya konularak geliştirilmiştir. Bu tezlerden biri olan Bourdieu'nun tabakalaşma kuramında bireylerin tüketim pratikleri, beğeni yargıları doğrultusunda gerçekleştirilmekte ve uygulanmaktadır. Beğeni; Bourdieu (2015) tarafından farklılaştırmak ve takdir etmek üzerine inşa edilmiş bir yakınlık olarak ifade edilmektedir. Bireylerin içerisinde bulunduğu konumu ve bu konum içerisindeki faaliyetleri içermektedir. Bourdieu'nun belirli kesimlerin diğerleri üzerinde tahakküm kurabilmesi ve toplumsal tabakanın belirginleşmesi için beğeni yargısının ve tüketim tercihlerinin keskinleştirilmesi gerekliliği tezine ilk itiraz ise Peterson ve Kern (1996) tarafından kültürel hepçillik adı altında ortaya konulmuştur.

Kültürel hepçillik, beğeni alanların artık bir zümreye ait olmadığını, sınıfların birbirinden etkilenebildiği varsayımına dayanmaktadır, sosyal tabakalaşma kavramının antitezidir. Tez, mesleki statü gruplarının ampirik yapılanması, hiyerarşik sıralamaları ve bu mesleki statü grupları tarafından yapılan kültürel tercih kalıpları hakkındaki fikirleri test etmek için müzik beğenisi üzerinde test edilmiştir (Peterson, 1992). Kavram sonrasında yemek ve edebiyat gibi her sınıfa ait alanların, artık bir sınıfa ait olmadığını, sınıfların birbirlerinden etkilenebileceğini belirtmektedir (Kılıçlar vd., 2022). Bu durum ise kültürel hepçillik olarak literatürde yerini almıştır. Bourdieu'nun argümanı, hepçillerin yüksek kültüre (klasik müzik, dünya edebiyatı, vb.) yönelik beklenen beğeniye ek olarak, popüler kültür biçimlerini de (örneğin film, TV şovları ve pop müzik) tükettiği görüşüne yerini bırakmıştır (Rankin and Ergin, 2017). Yiyecek, müzik ve edebiyat gibi belirli anlamlar taşıyan alanların artık bir sınıfa ait olmadığı ve sınıfların birbirlerinden etkilenebileceği ifade edilmektedir (Kılıçlar vd., 2022).

Yöntem

Araştırmanın amacı doğrultusunda veriler Eylül-Ekim 2024 tarihlerinde Ankara ilinde yaşayan bireylerden kolayda örnekleme yöntemiyle toplanmıştır. Araştırma evreninin geniş olması nedeniyle sınırlandırma yapılmıştır. Evreni temsil edecek örneklem (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004, s.48), $(n = N \frac{t^2 p q}{d^2(N-1) + t^2 p q})$ formülünden yararlanılarak elde edilmiştir. Evrenin geniş olması ve sayının net olarak bilinmemesi nedeniyle $(n = N \frac{t^2 p q}{d^2(N-1) + t^2 p q})$ 384 değeri gerekli örneklem sayısı olarak alınmıştır. Bu hususta %5 duyarlılık düzeyinde örneklem grubu için en az 384 adet soru formu toplanması gerektiği tespit edilmiştir (Saunders vd., 2007). Toplamda 398 kişiden veri elde edilmiş olup, 390 anlamlı veri değerlendirmeye alınmıştır. Toplanan veriler online ve yüz yüze görüşme teknikleri kullanılarak elde edilmiştir. Veri toplama yöntemi olarak anket formundan faydalanılmıştır. Söz konusu anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Formun ilk bölümünde katılımcılara ait demografik bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde ise tüketim pratiklerine ilişkin Rankin ve Ergin (2017) tarafından 6'lı likert ölçeği olarak oluşturulan ve 31 anket maddesinden oluşan sorular yer almaktadır. Ölçekte edebiyat, müzik, yiyecekler olmak üzere 3 boyut bulunmaktadır. Bu çalışma için Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'nda 25.09.2024 tarihinde ve 2024-15 no'lu toplantısında "Etik Kurul Onayı" alınmıştır.

Bulgular

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde, istatistik paket programı kullanılarak, frekans tabloları, ortalama, standart sapma ve t testi analizleri yapılmıştır.

Tablo 1. Ölçek maddeleri için faktör ve güvenirlik analizi bulguları

Madde No	Müzik	Edebiyat	Yiyecekler	M. T. Kor.
KT_1	,572			,310
KT_2	,718			,420
KT_3	,653			,356
KT_4	,614			,227

KT_5	,672			,311
KT_6	,501			,256
KT_7	,612			,531
KT_8	,557			,558
KT_9	,510			,657
KT_10	,794			,510
KT_11	,717			,656
KT_12	,752			,650
KT_13	,650			,540
KT_14	,677			,551
KT_15	,718			,620
KT_16		,706		,501
KT_17		,502		,368
KT_18		,476		,343
KT_19		,668		,545
KT_20		,667		,521
KT_21		,618		,512
KT_22			,512	,429
KT_23			,717	,611
KT_24			,550	,416
KT_25			,608	,526
KT_26			,551	,445
KT_27			,528	,405
KT_28			,731	,491
KT_29			,741	,559
KT_30			,701	,572
KT_31			,594	,525
				Toplam
Özdeğer	4,818	2,708	1,996	
Açıklanan Varyans	14,259	12,566	12,479	49,066
Cronbach's Alpha	,732	,759	,731	0,776

Tüketim pratikleri ölçeğinin boyutlarına ait maddelerin güvenilirlik ve açıklayıcı faktör analizi bulguları Tablo 1’de verilmiştir. Yapılan test sonucunda kültürel tüketim ölçeğinin güvenilirlik katsayısının (Cronbach Alpha=0,776) yüksek olduğu görülmüştür (Tablo 1). Sonraki aşamada, KMO ve Barlett testleri uygulanmıştır. KMO değeri >0,60 (0,7224) olduğundan örneklemin analiz için yeterli olduğuna karar verilmiştir.

Araştırmaya katılan bireylere ait demografik bulgular Tablo.2’deki gibidir. Tablo incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin %61,3’ünün kadınlardan %38,7’sinin ise erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Medeni durum değişkeni açısından tablo incelendiğinde araştırmaya dahil olan katılımcıların %41’inin evli, %59’unun ise bekar bireylerden oluştuğu görülmektedir. Eğitim değişkeni açısından veriler incelendiğinde ise en yüksek düzeyde öğrenim durumuna sahip olan bireylerin lisans ve üzeri (%72,8) grubunda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2. Katılımcılara ait demografik bulgular (n=390)

Değişkenler	Kategoriler	n	%
Cinsiyet	Kadın	239	61,3
	Erkek	151	38,7
Kuşaklar	X kuşağı	84	21,5
	Y Kuşağı	105	26,9
	Z kuşağı	201	51,6
Medeni Durum	Evli	160	41,0
	Bekar	230	59,0
Eğitim Durumu	İlkokul	10	2,6
	Ortaokul	15	3,8
	Lise	81	20,8
	Lisans ve üzeri	284	72,8
Çalışma Durumu	Kendi işinde çalışan	41	10,5
	İşsiz	23	5,9
	Öğrenci	96	24,6
	Emekli	30	7,7
	Ev hanımı	34	8,7

	Kamu personeli	63	16,2
	Özel Sektör Çalışanı	103	26,4
	17 bin 2 TL'den daha az	83	21,2
Aylık Hanehalkı Geliri	17.003-25.000 TL	143	36,6
	25.001-50.000 TL	103	26,4
	50.001 TL ve üzeri	61	15,6

Demografik bulguların X, Y ve Z kuşağı dağılımı incelendiğinde katılımcıların %51,6'sı Z kuşağında yer alırken %26,9'u Y, %21,5'i ise X kuşağında yer almaktadır. Bireylerin çalışma durumu incelendiğinde özel sektör çalışanlarının (%26,4) en yüksek yüzdelik dilime sahip olduğu görülmektedir. Aylık hanehalkı geliri açısından tablo incelendiğinde ise en yüksek yüzdelik dilim 17.002-25.000 TL (%36,6) aralığında bulunan bireylerden oluşmaktadır.

Tüketim Pratikleri İçin Farklılaşmalara Ait Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde tüketim pratikleri içerisinde yer alan edebiyat, müzik ve yiyeceklere ait farklılık testleri sonucu elde edilen bulgulara yer verilmiştir. İlk olarak edebiyat, müzik ve yiyecekler değişkenlerinin cinsiyet ve medeni durum değişkeni açısından farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Araştırma sonucu elde edilen bulgular Tablo 3'teki gibidir.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine göre tüketim pratiklerinin farklılaşması

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Std. S.	t	p																																																																																																																																																																													
Dini Müzikler	Kadın	239	4,1004	1,0403	1,875	0,76																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,0662	1,1294			Fantezi	Kadın	239	4,0669	0,9634	-3,794	,000*	Erkek	151	4,4635	1,0313	Arabesk	Kadın	239	4,3682	1,0721	2,235	,019	Erkek	151	4,6291	1,0558	Özgün Müzik	Kadın	239	4,7573	,99140	0,075	,562	Erkek	151	4,8146	,91945	Türk Pop Müziği	Kadın	239	4,9916	,82499	2,773	,005*	Erkek	151	4,7351	,92881	Türk Halk Müziği	Kadın	239	4,6360	1,0438	2,389	,017	Erkek	151	4,8808	,88639	Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415	Erkek	151	4,5629	,94217	Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896	Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197	,46840	2,049	,077	Erkek
Fantezi	Kadın	239	4,0669	0,9634	-3,794	,000*																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,4635	1,0313			Arabesk	Kadın	239	4,3682	1,0721	2,235	,019	Erkek	151	4,6291	1,0558	Özgün Müzik	Kadın	239	4,7573	,99140	0,075	,562	Erkek	151	4,8146	,91945	Türk Pop Müziği	Kadın	239	4,9916	,82499	2,773	,005*	Erkek	151	4,7351	,92881	Türk Halk Müziği	Kadın	239	4,6360	1,0438	2,389	,017	Erkek	151	4,8808	,88639	Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415	Erkek	151	4,5629	,94217	Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668					
Arabesk	Kadın	239	4,3682	1,0721	2,235	,019																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,6291	1,0558			Özgün Müzik	Kadın	239	4,7573	,99140	0,075	,562	Erkek	151	4,8146	,91945	Türk Pop Müziği	Kadın	239	4,9916	,82499	2,773	,005*	Erkek	151	4,7351	,92881	Türk Halk Müziği	Kadın	239	4,6360	1,0438	2,389	,017	Erkek	151	4,8808	,88639	Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415	Erkek	151	4,5629	,94217	Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																
Özgün Müzik	Kadın	239	4,7573	,99140	0,075	,562																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,8146	,91945			Türk Pop Müziği	Kadın	239	4,9916	,82499	2,773	,005*	Erkek	151	4,7351	,92881	Türk Halk Müziği	Kadın	239	4,6360	1,0438	2,389	,017	Erkek	151	4,8808	,88639	Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415	Erkek	151	4,5629	,94217	Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																											
Türk Pop Müziği	Kadın	239	4,9916	,82499	2,773	,005*																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,7351	,92881			Türk Halk Müziği	Kadın	239	4,6360	1,0438	2,389	,017	Erkek	151	4,8808	,88639	Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415	Erkek	151	4,5629	,94217	Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																						
Türk Halk Müziği	Kadın	239	4,6360	1,0438	2,389	,017																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,8808	,88639			Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415	Erkek	151	4,5629	,94217	Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																	
Klasik Türk Müziği	Kadın	239	4,6444	,97181	2,462	,415																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,5629	,94217			Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203	Erkek	151	4,1987	1,0457	Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																												
Klasik Batı Müziği	Kadın	239	4,3347	1,0150	1,274	,203																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,1987	1,0457			Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078	Erkek	151	2,5960	,59081	Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																							
Rap/Hip hop	Kadın	239	2,4937	,53350	3,017	,078																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	2,5960	,59081			Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126	Erkek	151	3,986	,6161	Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																		
Heavy Metal	Kadın	239	3,154	,41668	2,129	,126																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	3,986	,6161			Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056	Erkek	151	1,3907	,48954	Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																													
Blues	Kadın	239	1,2971	,45793	-1,915	,056																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	1,3907	,48954			Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187	Erkek	151	2,5166	,57567	Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																																								
Rock	Kadın	239	2,4393	,53793	-1,344	,187																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	2,5166	,57567			Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142	Erkek	151	4,0927	1,0414	Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																																																			
Elektronik Dans	Kadın	239	4,0126	,92800	1,792	,142																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	4,0927	1,0414			Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203	Erkek	151	2,3046	,63239	Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																																																														
Latin	Kadın	239	2,4854	,54887	2,984	,203																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	2,3046	,63239			Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612	Erkek	151	2,3377	,59875	EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																																																																									
Jazz	Kadın	239	2,3682	,56360	,507	,612																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	2,3377	,59875			EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007	Erkek	151	2,6490	,51896		Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077	Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																																																																																				
EDEBİYAT	Kadın	239	2,7280	,47333	1,546	,007																																																																																																																																																																													
	Erkek	151	2,6490	,51896																																																																																																																																																																															
	Bilim Kurgu/Fantastik	Kadın	239	2,7197			,46840	2,049	,077																																																																																																																																																																										
Erkek	151	2,8146	,40668																																																																																																																																																																																

YIYECEKLER	Bilim/Tarih/ Politika	Kadın	239	2,6695	,47140	3,704	,000*
		Erkek	151	2,8411	,40154		
	Klasik Dünya Edebiyatı	Kadın	239	2,6987	,47769	1,817	,001*
		Erkek	151	2,6026	,55473		
	Modern Dünya Edebiyatı	Kadın	239	2,6695	,51403	2,780	,062
		Erkek	151	2,5166	,55202		
	Mizah	Kadın	239	2,8912	,33788	,671	,184
		Erkek	151	2,9139	,30420		
	Ev Yapımı Yemekler	Kadın	239	5,6653	,54704	1,214	,102
		Erkek	151	5,5430	,64016		
	Kebap	Kadın	239	2,8996	,31483	3,267	,000*
		Erkek	151	2,9868	,11470		
	Balık	Kadın	239	2,8536	,35429	,-020	,920
		Erkek	151	2,8543	,38983		
	Sakatat İçerikli Çorbalar	Kadın	239	4,6736	1,1010	-1,8613	,438
		Erkek	151	4,8874	1,1108		
	Sokak Yiyecekleri	Kadın	239	4,9289	,97401	-2,9261	,196
		Erkek	151	5,2053	,79430		
	Pizza	Kadın	239	2,8452	,36248	1,59867	,110
		Erkek	151	2,7815	,41463		
Fine dining Restoranlar	Kadın	239	4,8828	1,0704	0,37204	,710	
	Erkek	151	4,8411	1,0960			
Dünya Mutfağı	Kadın	239	4,8452	,97720	0,68968	,490	
	Erkek	151	4,7748	,98774			
Kafe/Bistro	Kadın	239	5,0209	,86698	-0,2793	,780	
	Erkek	151	5,0464	,88195			
Fastfood	Kadın	239	2,7029	,47592	0,01947	,984	
	Erkek	151	2,7020	,45891			

Tüketim pratiklerinin boyutlarından biri olan müzik değişkeni için tablo incelendiğinde fantezi müzik ($p=,000$ ve $p<0,05$) ve Türk pop müziği ($p=,005$ ve $p<0,05$) türleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Edebiyat değişkeni için tablo incelendiğinde Türk edebiyatı ($p=,007$ ve $p<0,05$), bilim/tarih/politika ($p=,000$ ve $p<0,05$), klasik dünya edebiyatı ($p=,001$ ve $p<0,05$) türleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Yiyecekler ile cinsiyet değişkeni incelendiğinde ise anlamlı farklılık yalnızca kebablarda ($p=,000$ ve $p<0,05$) ortaya çıkmıştır.

Tablo 4. Medeni durum değişkenine göre tüketim pratiklerinin farklılaşması

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Std. S.	t	p
Dini Müzikler	Evli	160	4,3438	1,04036	4,00888	,000*
	Bekar	230	3,9087	1,06366		
Fantezi	Evli	160	4,2750	,93802	0,89036	,373
	Bekar	230	4,1826	1,05386		
Arabesk	Evli	160	4,3563	1,03612	-1,7403	,082
	Bekar	230	4,5478	1,09180		
Özgün Müzik	Evli	160	4,8188	,88219	0,67081	,502
	Bekar	230	4,7522	1,01705		
Türk Pop Müziği	Evli	160	4,8875	,79295	-0,0904	,927
	Bekar	230	4,8957	,92867		
Türk Halk Müziği	Evli	160	5,0063	,92822	4,69674	,000*
	Bekar	230	4,5391	,99155		
	Evli	160	4,7500	,89020	2,36745	,018

Klasik Türk Müziği	Bekar	230	4,5174	,99657	2,36745	,754
	Evli	160	4,2625	,94827		
Klasik Batı Müziği	Bekar	230	4,2957	1,08160	-0,3129	,127
	Evli	160	2,3438	,57239		
Rap/Hiphop	Bekar	230	2,6652	,50854	-5,83	,345
	Evli	160	1,0000	,03511		
Heavy Metal	Bekar	230	1,0000	,15487	-0,945	,145
	Evli	160	1,3063	,46238		
Blues	Bekar	230	1,3522	,47869	-2,8298	,430
	Evli	160	2,3750	,56912		
Rock	Bekar	230	2,5348	,53368	-0,9494	,051
	Evli	160	3,9875	,95158		
Elektronik/ Dans	Bekar	230	4,0826	,98776	0,96882	0,333
	Evli	160	2,4500	,58061		
Latin	Bekar	230	2,3913	,59394	-2,156	0,031
	Evli	160	2,2813	,57376		
Jazz	Bekar	230	2,4087	,57450	3,69918	,460
	Evli	160	2,8063	,41203		
Türk Edebiyatı	Bekar	230	2,6217	,52903	-0,6329	,527
	Evli	160	2,8875	,35444		
Bilim Kurgu/Fantastik	Bekar	230	2,9087	,30342	-2,7912	,006*
	Evli	160	2,6813	,48072		
Bilim/Tarih/ Politika	Bekar	230	2,8087	,41575	-1,0784	,282
	Evli	160	2,7063	,45691		
Klasik Dünya Edebiyatı	Bekar	230	2,7565	,44996	0,23246	,816
	Evli	160	2,6688	,51054		
Modern Dünya Edebiyatı	Bekar	230	2,6565	,51129	-0,1235	,902
	Evli	160	2,6063	,53901		
Mizah	Bekar	230	2,6130	,53097	0,92628	,396
	Evli	160	5,6500	,52844		
Ev Yapımı Yemekler	Bekar	230	5,5957	,62480	-0,1329	,895
	Evli	160	2,9313	,25382		
Kebap	Bekar	230	2,9348	,26451	2,07477	,039
	Evli	160	2,9000	,32116		
Balık	Bekar	230	2,8217	,39479	4,16958	,000*
	Evli	160	5,0313	1,01202		
Çorbalar	Bekar	230	4,5652	1,13407	-4,5717	,000*
	Evli	160	4,7875	,98023		
Sokak Yiyecekleri	Bekar	230	5,2087	,83059	-3,0548	,302
	Evli	160	2,7500	,43437		
Pizza	Bekar	230	2,8696	,33752	-1,7799	,075
	Evli	160	4,7500	1,08738		

Fine Dining Restoranlar	Bekar	230	4,9478	1,06835		
	Evli	160	4,6375	,94161		
Dünya Mutfağı	Bekar	230	4,9435	,98961	-3,0909	,412
	Evli	160	4,7750	,87560		
Kafe/bistro	Bekar	230	5,2087	,82532	-4,9254	,221
	Evli	160	2,5375	,51258		
Fastfood	Bekar	151	2,7020	,45891	-4,9254	,000*

Medeni durum değişkeninin tüketim pratikleri ile anlamlı bir farklılaşma meydana getirip getirmediğini belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. Tablo müzik değişkeni açısından incelendiğinde; dini müzikler (p=,000 ve p<0,05), Türk halk müziği (p=,000 ve p<0,05), edebiyat değişkeni açısından incelendiğinde; bilim/tarih/politika (p=,006 ve p<0,05), yiyecekler değişkeni açısından incelendiğinde ise çorbalar (p=,000 ve p<0,05), sokak yiyecekleri (p=,000 ve p<0,05) ve fast food (p=,000 ve p<0,05) türlerinin medeni durum değişkeni ile anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir.

Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Tüketim pratiklerinin değişkenleri olan müzik, edebiyat ve yiyecekler ile yaş, eğitim durumu, çalışma durumu ve gelir değişkenleri arasında farklılaşma olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizler sonucu elde edilen bulgular Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Araştırmaya katılan bireylerin eğitim düzeyine göre tüketim pratiklerinin farklılaşması

	Eğitim durumu	N	\bar{X}	Std. S.	f	P	
MÜZİK	Dini Müzikler	İlkokul	10	5,2000	,91894	5,824	,001*
		Ortaokul	15	4,4667	,91548		
		Lise	81	4,2469	1,10149		
		Lisans ve üzeri	283	3,9894	1,04672		
	Fantezi	İlkokul	10	4,4000	1,07497	,919	,432
		Ortaokul	15	4,4000	,63246		
		Lise	81	4,3457	,93756		
		Lisans ve üzeri	283	4,1696	1,04144		
	Arabesk	İlkokul	10	4,6000	,96609	,645	,586
		Ortaokul	15	4,7333	1,03280		
		Lise	81	4,5556	1,16190		
		Lisans ve üzeri	283	4,4311	1,05085		
	Özgün Müzik	İlkokul	10	4,3000	1,05935	2,155	,093
		Ortaokul	15	5,2000	,41404		
		Lise	81	4,8765	,94051		
		Lisans ve üzeri	283	4,7527	,97611		
Türk Pop Müziği	İlkokul	10	4,6000	1,07497	,921	,431	
	Ortaokul	15	4,8667	,83381			
	Lise	81	5,0123	,69810			
	Lisans ve üzeri	283	4,8763	,90834			
Türk Halk Müziği	İlkokul	10	5,1000	,99443	2,944	,033	
	Ortaokul	15	5,4000	,63246			

	Lise	81	4,6790	1,08198		
	Lisans ve üzeri	283	4,6996	,97025		
Klasik Türk Müziği	İlkokul	10	4,1000	,99443		
	Ortaokul	15	4,6667	1,04654		
	Lise	81	4,4568	,97531	2,089	,101
	Lisans ve üzeri	283	4,6749	,94549		
Klasik Batı Müziği	İlkokul	10	3,7000	1,05935		
	Ortaokul	15	3,9333	,88372		
	Lise	81	3,9259	,97183	6,978	,000*
	Lisans ve üzeri	283	4,4240	1,01952		
Rap/Hiphop	İlkokul	10	2,0000	,66667		
	Ortaokul	15	2,3333	,61721		
	Lise	81	2,4691	,61413	4,940	,212
	Lisans ve üzeri	283	2,5830	,52186		
Heavy Metal	İlkokul	10	1,0000	0,00000		
	Ortaokul	15	1,0000	0,00000		
	Lise	81	1,0000	0,00000	2,875	,114
	Lisans ve üzeri	283	1,0000	0,00000		
Blues	İlkokul	10	1,0000	0,00000		
	Ortaokul	15	1,0000	0,00000		
	Lise	81	1,2222	,41833	7,668	,397
	Lisans ve üzeri	283	1,3958	,48988		
Rock	İlkokul	10	1,9000	,73786		
	Ortaokul	15	2,2000	,56061		
	Lise	81	2,3457	,57360	8,035	,000*
	Lisans ve üzeri	283	2,5406	,52010		
Elektronik Dans	İlkokul	10	3,5000	,84984		
	Ortaokul	15	4,4000	,73679		
	Lise	81	3,8889	,86603	2,619	,452
	Lisans ve üzeri	283	4,0883	1,00846		
Latin	İlkokul	10	2,1000	,73786		
	Ortaokul	15	2,2667	,59362		
	Lise	81	2,2593	,56519	4,444	,004*
	Lisans ve üzeri	283	2,4806	,57932		
Jazz	İlkokul	10	2,0000	,66667		
	Ortaokul	15	2,0000	,37796		
	Lise	81	2,1605	,58002	9,047	,000*
	Lisans ve üzeri	283	2,4452	,55831		
EDEBİYA Türk Edebiyatı	İlkokul	10	3,1563	,53127		
	Ortaokul	15	3,2455	,32571	,409	,746
	Lise	81	3,1114	,35248		

YİYECEKLER	Mizah	Lisans ve üzeri	283	4,0074	,24585	4,435	,024
		İlkokul	10	2,3760	,45891		
		Ortaokul	15	2,3529	,35682		
		Lise	81	2,4766	,34577		
	Bilim kurgu/Fantastik	Lisans ve üzeri	283	3,0000	,39875	1,525	,208
		İlkokul	10	4,6949	,40034		
		Ortaokul	15	3,9495	,56989		
		Lise	81	3,7406	,45874		
	Bilim/Tarih/Politika	Lisans ve üzeri	283	3,9802	,46980	4,144	,007*
		İlkokul	10	3,8700	,65883		
		Ortaokul	15	3,9039	,70027		
		Lise	81	3,8433	,66872		
	Klasik Dünya Edebiyatı	Lisans ve üzeri	283	3,9128	,69872	2,467	,062
		İlkokul	10	4,1069	,23583		
		Ortaokul	15	4,0632	,35815		
		Lise	81	4,3892	,30082		
	Modern Dünya Edebiyatı	Lisans ve üzeri	283	3,6733	,40249	2,953	,033
		İlkokul	10	3,9141	,36552		
		Ortaokul	15	4,3006	,42547		
		Lise	81	4,2364	,36876		
Ev yapımı yemekler	Lisans ve üzeri	283	4,3625	,35690	0,8322	,476	
	İlkokul	10	5,8000	,42164			
	Ortaokul	15	5,7333	,45774			
	Lise	81	5,5556	,70711			
Kebap	Lisans ve üzeri	283	5,6254	,55956	1,151	,328	
	İlkokul	10	3,0000	,12754			
	Ortaokul	15	2,9333	,25820			
	Lise	81	2,8889	,35355			
Balık	Lisans ve üzeri	283	2,9435	,23137	0,903	0,44	
	İlkokul	10	2,9000	,31623			
	Ortaokul	15	3,0000	,35899			
	Lise	81	2,8395	,36935			
Çorba	Lisans ve üzeri	283	2,8481	,37881	2,204	0,087	
	İlkokul	10	5,3000	,94868			
	Ortaokul	15	5,2000	,94112			
	Lise	81	4,8519	,08525			
Sokak Yiyecekleri	Lisans ve üzeri	283	4,6855	,12201	4,079	0,007	
	İlkokul	10	4,3000	,05935			
	Ortaokul	15	4,6000	,05560			
	Lise	81	4,9630	,96753			

	Lisans ve üzeri	283	5,1060	,87685		
Pizza	İlkokul	10	2,9000	,31623		
	Ortaokul	15	2,8000	,41404		
	Lise	81	2,8642	,34471		
	Lisans ve üzeri	283	2,8057	,39640	0,644	,587
Fine Dining Restoranlar	İlkokul	10	4,3000	,25167		
	Ortaokul	15	3,9333	,43759		
	Lise	81	4,6296	,13407		
	Lisans ve üzeri	283	5,0035	,99822	7,855	,258
Dünya mutfağı	İlkokul	10	4,2000	,13529		
	Ortaokul	15	4,4667	,18723		
	Lise	81	4,7160	,85491		
	Lisans ve üzeri	283	4,8869	,98999	2,754	,042
Kafe/Bistro	İlkokul	10	4,6000	,84327		
	Ortaokul	15	4,6000	,12122		
	Lise	81	5,0741	,87718		
	Lisans ve üzeri	283	5,0565	,85281	2,198	,088
Fastfood	İlkokul	10	2,3000	,67495		
	Ortaokul	15	2,3333	,61721		
	Lise	81	2,7654	,42637		,122
	Lisans ve üzeri	283	2,7173	,45110	6,383	

Eğitim durumu ile tüketim pratikleri arasında farklılaşma olup olmadığının tespiti için yapılan analiz sonucu elde edilen bulgulara müzik değişkeni açısından bakıldığında; dini müzikler ($p=,001$ ve $p<0,05$), klasik batı müziği ($p=,006$ ve $p<0,05$), rock ($p=,006$ ve $p<0,05$), Latin ($p=,004$ ve $p<0,05$), jazz ($p=,006$ ve $p<0,05$), edebiyat değişkeni açısından bakıldığında ise bilim/tarih/politika ($p=,00$ ve $p<0,05$), değişkenlerinin anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Yiyecekler grubu içinse anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Bireylerin Çalışma Durumlarına Göre Tüketim Pratiklerinin Farklılaşması

	Çalışma Durumu	N	\bar{X}	Std. S.	f	N	
MÜZİK	Dini Müzikler	Kendi işinde çalışanlar	41	3,9756	1,08369	4,478	,000*
		İşsiz	23	4,1739	1,07247		
		Öğrenci	96	3,8854	1,04499		
		Emekli	30	4,0667	1,08066		
		Ev hanımı	34	4,8824	,53737		
		Kamu	63	4,2381	1,14602		
		Özel	103	3,9515	1,07902		
	Fantezi	Kendi işinde çalışanlar	41	4,1951	1,03004	,504	,805
		İşsiz	23	4,3043	,92612		
		Öğrenci	96	4,0833	1,18470		
		Emekli	30	4,2333	,85836		
		Ev hanımı	34	4,2647	,93124		

	Kamu	63	4,2222	,99100		
	Özel	103	4,3204	,92050		
Arabesk	Kendi işinde çalışanlar	41	4,4878	1,20669		
	İşsiz	23	4,5652	1,16096		
	Öğrenci	96	4,6042	1,06107		
	Emekli	30	4,0333	,96431	1,307	,253
	Ev hanımı	34	4,3235	1,17346		
	Kamu	63	4,5556	1,01247		
	Özel	103	4,4369	1,02584		
Özgün Müzik	Kendi işinde çalışanlar	41	4,6341	1,04298		
	İşsiz	23	4,7826	,95139		
	Öğrenci	96	4,6354	1,08695		
	Emekli	30	5,0333	,85029	1,049	,393
	Ev hanımı	34	4,9118	,75348		
	Kamu	63	4,7937	,91860		
	Özel	103	4,8447	,92628		
Türk Pop Müziği	Kendi işinde çalışanlar	41	4,8049	1,03004		
	İşsiz	23	5,0870	,79275		
	Öğrenci	96	4,7917	,98319		
	Emekli	30	4,8333	,69893	,685	,662
	Ev hanımı	34	4,8824	,84440		
	Kamu	63	5,0000	,76200		
	Özel	103	4,9320	,84322		
Türk Halk Müziği	Kendi işinde çalışanlar	41	4,6829	1,03535		
	İşsiz	23	4,6957	,97397		
	Öğrenci	96	4,4479	1,02464		
	Emekli	30	5,1667	1,01992	3,660	,002*
	Ev hanımı	34	5,0294	,96876		
	Kamu	63	4,9683	,89746		
	Özel	103	4,6505	,92576		
Klasik Türk Müziği	Kendi işinde çalışanlar	41	4,5854	,92129		
	İşsiz	23	4,8261	,65033		
	Öğrenci	96	4,4792	1,03598		
	Emekli	30	4,6000	1,03724	,675	,670
	Ev hanımı	34	4,5588	,92740		
	Kamu	63	4,6508	,95307		
	Özel	103	4,6990	,95830		
Klasik Batı Müziği	Kendi işinde çalışanlar	41	4,1707	1,11585		
	İşsiz	23	4,3043	,87567		
	Öğrenci	96	4,2917	1,10422	,494	,813
	Emekli	30	4,0667	,94443		
	Ev hanımı	34	4,2059	,84493		
	Kamu	63	4,3175	1,01323		

	Özel	103	4,3786	1,04896		
Rap/hiphop	Kendi işinde çalışanlar	41	2,3415	,72835		
	İşsiz	23	2,6087	,49901		
	Öğrenci	96	2,7917	,40825		
	Emekli	30	2,2667	,52083	9,232	,579
	Ev hanımı	34	2,1471	,43571		
	Kamu	63	2,5397	,56298		
	Özel	103	2,5534	,53739		
	Blues	Kendi işinde çalışanlar	41	1,3415	,48009	
İşsiz		23	1,2609	,44898		
Öğrenci		96	1,3229	,47005		
Emekli		30	1,4333	,50401	2,647	,016
Ev hanımı		34	1,0588	,23883		
Kamu		63	1,3810	,48952		
Özel		103	1,3883	,48976		
Rock		Kendi işinde çalışanlar	41	2,2683	,67173	
	İşsiz	23	2,4783	,51075		
	Öğrenci	96	2,6042	,49160		
	Emekli	30	2,3333	,60648	5,158	,173
	Ev hanımı	34	2,1176	,40934		
	Kamu	63	2,5397	,53356		
	Özel	103	2,5340	,53898		
	Elektronik Dans	Kendi işinde çalışanlar	41	3,9512	1,11694	
İşsiz		23	4,0000	,95346		
Öğrenci		96	4,0521	1,00911		
Emekli		30	3,8333	,94989	,644	,695
Ev hanımı		34	3,9118	,86577		
Kamu		63	4,1111	,96906		
Özel		103	4,1456	,93313		
Latin		Kendi işinde çalışanlar	41	2,3171	,68699	
	İşsiz	23	2,4783	,51075		
	Öğrenci	96	2,3229	,62399		
	Emekli	30	2,5000	,57235	1,093	,366
	Ev hanımı	34	2,3824	,55129		
	Kamu	63	2,4444	,56162		
	Özel	103	2,4951	,55790		
	Jazz	Kendi işinde çalışanlar	41	2,2439	,66259	
İşsiz		23	2,2609	,44898		
Öğrenci		96	2,4583	,56039		
Emekli		30	2,3333	,66089	2,282	,035
Ev hanımı		34	2,0882	,37881		
Kamu		63	2,3968	,58309		
Özel		103	2,3981	,58309		

EDEBİYAT	Heavy Metal	Kendi işinde çalışanlar	41	,76493	,05395	3,245	,442
		İşsiz	23	,94054	,09179		
		Öğrenci	96	1,0231	,11164		
		Emekli	30	,91755	,04646		
		Ev hanımı	34	,97890	,09553		
		Kamu	63	1,1667	,12730		
		Özel	103	1,0792	,05465		
	Türk Edebiyatı	Kendi işinde çalışanlar	41	2,5854	,63149	4,978	,000*
		İşsiz	23	2,6087	,49901		
		Öğrenci	96	2,5521	,52052		
		Emekli	30	3,0000	0,00000		
		Ev hanımı	34	2,7059	,46250		
		Kamu	63	2,8413	,40981		
		Özel	103	2,7184	,47315		
	Mizah	Kendi işinde çalışanlar	41	2,8780	,39970	1,939	,073
		İşsiz	23	2,7391	,44898		
		Öğrenci	96	2,9271	,26136		
		Emekli	30	3,0000	0,00000		
		Ev hanımı	34	2,8235	,38695		
		Kamu	63	2,9206	,27248		
		Özel	103	2,9029	,35740		
Bilim Kurgu/Fantastik	Kendi işinde çalışanlar	41	2,6829	,52149	3,935	,001*	
	İşsiz	23	2,8261	,38755			
	Öğrenci	96	2,8854	,32019			
	Emekli	30	2,5333	,50742			
	Ev hanımı	34	2,5882	,49955			
	Kamu	63	2,7302	,48214			
	Özel	103	2,7864	,43500			
Bilim/Tarih/Politika	Kendi işinde çalışanlar	41	2,7317	,50122	2,988	,352	
	İşsiz	23	2,6522	,48698			
	Öğrenci	96	2,8125	,39236			
	Emekli	30	2,7667	,43018			
	Ev hanımı	34	2,5000	,50752			
	Kamu	63	2,8413	,40981			
	Özel	103	2,6893	,46503			
Klasik Dünya Edebiyatı	Kendi işinde çalışanlar	41	2,5122	,59674	2,873	,927	
	İşsiz	23	2,3478	,57277			
	Öğrenci	96	2,6875	,46595			
	Emekli	30	2,7333	,52083			
	Ev hanımı	34	2,5882	,49955			
	Kamu	63	2,7460	,50699			
	Özel	103	2,7184	,47315			

YİYECEKLER	Modern Dünya Edebiyatı	Kendi işinde çalışanlar	41	2,5610	,59367	1,190	,311
		İşsiz	23	2,5217	,59311		
		Öğrenci	96	2,6458	,48077		
		Emekli	30	2,6333	,55605		
		Ev hanımı	34	2,4118	,55692		
		Kamu	63	2,6508	,54355		
		Özel	103	2,6505	,51846		
	Ev Yapımı Yemekler	Kendi işinde çalışanlar	41	5,5610	,67264	1,226	,292
		İşsiz	23	5,6957	,47047		
		Öğrenci	96	5,5833	,67538		
		Emekli	30	5,6667	,47946		
		Ev hanımı	34	5,5882	,65679		
		Kamu	63	5,7778	,41908		
		Özel	103	5,5534	,57272		
	Kebap	Kendi işinde çalışanlar	41	2,9512	,21808	,640	,698
		İşsiz	23	2,9565	,20851		
		Öğrenci	96	2,9271	,26136		
		Emekli	30	3,0000	0,00000		
		Ev hanımı	34	2,9412	,23883		
		Kamu	63	2,9365	,24580		
		Özel	103	2,9029	,32883		
Balık	Kendi işinde çalışanlar	41	2,7805	,47498	1,407	,211	
	İşsiz	23	2,7826	,42174			
	Öğrenci	96	2,8333	,37463			
	Emekli	30	2,7667	,43018			
	Ev hanımı	34	2,9412	,23883			
	Kamu	63	2,8730	,38066			
	Özel	103	2,9029	,29752			
Çorba	Kendi işinde çalışanlar	41	4,8293	1,11585	3,101	,006*	
	İşsiz	23	4,6087	1,15755			
	Öğrenci	96	4,4063	1,11051			
	Emekli	30	5,2333	,89763			
	Ev hanımı	34	4,8235	1,02899			
	Kamu	63	4,9524	1,16990			
	Özel	103	4,8058	1,06696			
Sokak Yiyecekleri	Kendi işinde çalışanlar	41	4,9756	,98711	5,599	,000*	
	İşsiz	23	5,0000	,85280			
	Öğrenci	96	5,3542	,71051			
	Emekli	30	4,5000	1,13715			
	Ev hanımı	34	4,5588	,89413			
	Kamu	63	5,0635	,87755			
	Özel	103	5,0680	,92102			

Pizza	Kendi işinde çalışanlar	41	2,7561	,43477	2,554	,069
	İşsiz	23	2,9130	,28810		
	Öğrenci	96	2,8958	,30708		
	Emekli	30	2,7000	,46609		
	Ev hanımı	34	2,8824	,32703		
	Kamu	63	2,7143	,45538		
	Özel	103	2,8350	,37304		
Fine Dining Restoranlar	Kendi işinde çalışanlar	41	4,7561	1,15716	1,343	,237
	İşsiz	23	4,8261	1,19286		
	Öğrenci	96	4,9167	1,10183		
	Emekli	30	4,5667	1,19434		
	Ev hanımı	34	4,5588	,99060		
	Kamu	63	5,0317	,98322		
	Özel	103	4,9612	1,03774		
Dünya mutfağı	Kendi işinde çalışanlar	41	4,8293	,99756	2,886	,009*
	İşsiz	23	4,8261	1,07247		
	Öğrenci	96	4,9688	1,02035		
	Emekli	30	4,3000	,95231		
	Ev hanımı	34	4,4412	,85957		
	Kamu	63	4,8730	,87052		
	Özel	103	4,9126	,97122		
Kafe/Bistro	Kendi işinde çalışanlar	41	5,1463	,85326	4,477	,403
	İşsiz	23	5,2609	,86431		
	Öğrenci	96	5,1667	,90224		
	Emekli	30	4,3667	,92786		
	Ev hanımı	34	4,8235	,90355		
	Kamu	63	4,9524	,85059		
	Özel	103	5,1165	,74493		
Fastfood	Kendi işinde çalışanlar	41	2,7317	,44857	6,405	,372
	İşsiz	23	2,9565	,20851		
	Öğrenci	96	2,8438	,36500		
	Emekli	30	2,5000	,50855		
	Ev hanımı	34	2,5000	,50752		
	Kamu	63	2,5397	,53356		
	Özel	103	2,7282	,46850		

Araştırma katılımcılarının çalışma durumları ile tüketim pratikleri arasında farklılaşma olup olmadığının tespiti için yapılan analiz sonucu elde edilen bulgulara müzik türleri açısından bakıldığında; dini müzikler ($p=,000$ ve $p<0,05$), Türk halk müziği ($p=,002$ ve $p<0,05$), edebiyat değişkeni için bakıldığında; Türk edebiyatı ($p=,000$ ve $p<0,05$), bilim kurgu/fantastik ($p=,001$ ve $p<0,05$), yiyecekler boyutunda bakıldığında ise çorba ($p=,006$ ve $p<0,05$), sokak yiyecekleri ($p=,000$ ve $p<0,05$) ve dünya mutfağının ($p=,009$ ve $p<0,05$) anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Bireylerin Gelir Durumlarına Göre Tüketim Pratiklerinin Farklaşması

	Gelir Durumu	N	\bar{X}	Std. S.	f	P		
MÜZİK	Dini Müzikler	17.002 TL'den daha az	83	4,0964	1,08891	0,47	0,703	
		17.003-25.000	78	4,1154	1,11636			
		25.001-50.000	137	4,0073	1,06063			
		50.000 TL'den daha fazla	92	4,1739	1,05465			
	Fantezi		17.002 TL'den daha az	83	4,2892	1,06531	,267	,849
			17.003-25.000	78	4,1538	,98134		
			25.001-50.000	137	4,2336	1,04504		
			50.000 TL'den daha fazla	92	4,1957	,92865		
	Arabesk		17.002 TL'den daha az	83	4,3976	1,13632	1,037	,376
			17.003-25.000	78	4,5513	1,05249		
			25.001-50.000	137	4,3796	1,05810		
			50.000 TL'den daha fazla	92	4,5978	1,04891		
	Özgün Müzik		17.002 TL'den daha az	83	4,7831	,85609	1,320	,267
			17.003-25.000	78	4,9359	1,01085		
			25.001-50.000	137	4,7810	,99790		
			50.000 TL'den daha fazla	92	4,6413	,95597		
	Türk Pop Müziği		17.002 TL'den daha az	83	4,9277	,69463	,684	,562
			17.003-25.000	78	5,0000	1,01929		
			25.001-50.000	137	4,8394	,90938		
			50.000 TL'den daha fazla	92	4,8478	,83777		
Türk Halk Müziği		17.002 TL'den daha az	83	4,7831	,95059	,699	,533	
		17.003-25.000	78	4,8462	,98134			
		25.001-50.000	137	4,6642	1,02381			
		50.000 TL'den daha fazla	92	4,6848	,99371			
Klasik Türk Müziği		17.002 TL'den daha az	83	4,6506	,95552	,334	,801	
		17.003-25.000	78	4,6795	1,01282			
		25.001-50.000	137	4,5547	1,02124			
		50.000 TL'den daha fazla	92	4,6087	,82484			
Klasik Batı Müziği		17.002 TL'den daha az	83	4,2530	,90854	,446	,718	
		17.003-25.000	78	4,3974	1,08520			
		25.001-50.000	137	4,2336	1,09988			
		50.000 TL'den daha fazla	92	4,2826	,97582			
Rap/Hiphop		17.002 TL'den daha az	83	2,5783	,54371	,504	,680	
		17.003-25.000	78	2,5513	,55003			
		25.001-50.000	137	2,5328	,56946			
		50.000 TL'den daha fazla	92	2,4783	,56410			
Heavy Metal		17.002 TL'den daha az	83	1,0000	0,00000	,220	,145	
		17.003-25.000	78	1,0000	0,00000			
		25.001-50.000	137	1,0000	0,00000			
		50.000 TL'den daha fazla	92	1,0000	0,00000			
Blues		17.002 TL'den daha az	83	1,3253	,47134	,696	,555	
		17.003-25.000	78	1,2692	,44643			
		25.001-50.000	137	1,3577	,48107			
		50.000 TL'den daha fazla	92	1,3587	,48225			
Rock	17.002 TL'den daha az	83	2,4578	,52501	1,094	,352		

	17.003-25.000	78	2,3846	,56363		
	25.001-50.000	137	2,5255	,55678		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,4674	,56357		
Elektronik	17.002 TL'den daha az	83	4,0361	,87577		
	17.003-25.000	78	4,2051	,90251	1,273	,283
	25.001-50.000	137	4,0438	1,05627		
Dans	50.000 TL'den daha fazla	92	3,9130	,97948		
	17.002 TL'den daha az	83	2,3614	,59630		
	17.003-25.000	78	2,5000	,57547	,987	,399
Latin	25.001-50.000	137	2,4307	,59155		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,3696	,58774		
	17.002 TL'den daha az	83	2,3735	,57828		
Jazz	17.003-25.000	78	2,4487	,55003	2,007	,112
	25.001-50.000	137	2,3723	,58167		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,2391	,58120		
Türk Edebiyatı	17.002 TL'den daha az	83	2,6747	,49654		
	17.003-25.000	78	2,6923	,46453	,093	,964
	25.001-50.000	137	2,7080	,51679		
Mizah	50.000 TL'den daha fazla	92	2,7065	,48125		
	17.002 TL'den daha az	83	2,9036	,29691		
	17.003-25.000	78	2,8462	,39729	1,080	,357
Bilimkurgu/ Fantastik	25.001-50.000	137	2,9051	,31816		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,9348	,28916		
	17.002 TL'den daha az	83	2,7952	,43502		
Bilim/Tarih /Politika	17.003-25.000	78	2,7692	,45365		,098
	25.001-50.000	137	2,7737	,43711		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,6848	,46715		
Klasik Dünya Edebiyatı	17.002 TL'den daha az	83	2,7831	,44305		
	17.003-25.000	78	2,6282	,48641	,409	,747
	25.001-50.000	137	2,7737	,43711		
Modern Dünya Edebiyatı	50.000 TL'den daha fazla	92	2,7283	,44729		
	17.002 TL'den daha az	83	2,6265	,51112		
	17.003-25.000	78	2,6282	,53716	1,825	,142
Ev Yapımı Yemekler	25.001-50.000	137	2,6861	,49634		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,6848	,51204		
	17.002 TL'den daha az	83	2,5060	,52669		
Kebap	17.003-25.000	78	2,5769	,57024	1,187	,314
	25.001-50.000	137	2,6642	,50406		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,6522	,54339		
Balık	17.002 TL'den daha az	83	5,5783	,49683		
	17.003-25.000	78	5,5641	,74885	,974	,475
	25.001-50.000	137	5,6934	,46276		
Balık	50.000 TL'den daha fazla	92	5,5870	,66551		
	17.002 TL'den daha az	83	2,9639	,18778		
	17.003-25.000	78	2,8974	,30535	,157	,405
Balık	25.001-50.000	137	2,9270	,26108		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,9457	,27191		
	17.002 TL'den daha az	83	2,8916	,31282	,486	,693
Balık	17.003-25.000	78	2,8590	,35030		

	25.001-50.000	137	2,8467	,38138		
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,8261	,40893		
Çorba/Sakat at içerikli çorbalar	17.002 TL'den daha az	83	4,9277	1,05672		
	17.003-25.000	78	4,6923	1,13169		
	25.001-50.000	137	4,7080	1,17047	,854	,965
	50.000 TL'den daha fazla	92	4,7283	1,03884		
	17.002 TL'den daha az	83	4,9277	,92107		
Sokak Yiyecekleri	17.003-25.000	78	5,1154	,92555		
	25.001-50.000	137	5,1168	,93985	1,234	,297
	50.000 TL'den daha fazla	92	4,9457	,86905		
Pizza	17.002 TL'den daha az	83	2,7590	,43027		
	17.003-25.000	78	2,8974	,30535		
	25.001-50.000	137	2,8102	,39357	1,800	,147
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,8261	,38111		
Fine Dining Restoranlar	17.002 TL'den daha az	83	4,8434	1,13139		
	17.003-25.000	78	4,6282	1,14085		
	25.001-50.000	137	5,0292	,99219	2,352	,072
	50.000 TL'den daha fazla	92	4,8478	1,07861		
Dünya Mutfağı	17.002 TL'den daha az	83	4,7590	1,08864		
	17.003-25.000	78	4,8205	,94996		
	25.001-50.000	137	4,9124	,94304	,779	,506
	50.000 TL'den daha fazla	92	4,7283	,96195		
Kafe/Bistro	17.002 TL'den daha az	83	4,9277	,92107		
	17.003-25.000	78	4,9744	,89696		
	25.001-50.000	137	5,1168	,87503	,946	,418
	50.000 TL'den daha fazla	92	5,0435	,79715		
Fastfood	17.002 TL'den daha az	83	2,6627	,50066		
	17.003-25.000	78	2,7564	,43203		
	25.001-50.000	137	2,7153	,45291	,690	,558
	50.000 TL'den daha fazla	92	2,6739	,49411		

Gelir durumu ile tüketim pratikleri arasında farklılaşma olup olmadığının tespiti için yapılan analiz sonucu elde edilen bulgular incelendiğinde her üç boyutta da anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir.

Tablo 8. Kuşakların tüketim pratiklerinin farklılaşmasına ilişkin bulgular

	Kuşaklar	N	X	Std. S.	f	N
Dini Müzikler	Z kuşağı	201	3,9204	1,06002		
	Y kuşağı	105	4,2667	1,06759	5,103	,006*
	X kuşağı	84	4,2619	1,06555		
Fantezi	Z kuşağı	201	4,1642	1,06673		
	Y kuşağı	105	4,2952	,93976	1,623	,072
	X kuşağı	84	4,2619	,94575		
Arabesk	Z kuşağı	201	4,6368	1,06885		
	Y kuşağı	105	4,3905	1,06062	6,248	,002*
	X kuşağı	84	4,7667	1,02773		
Özgün Müzik	Z kuşağı	201	4,7264	1,02944		
	Y kuşağı	105	4,8762	,87371	,836	,434
	X kuşağı	84	4,7857	,90609		
Türk Pop Müziği	Z kuşağı	201	4,8060	1,00358		
	Y kuşağı	105	5,1048	,63434	4,343	,014
	X kuşağı	84	4,8333	,75782		
Türk Halk Müziği	Z kuşağı	201	4,4677	,97478		
	Y kuşağı	105	4,9810	,94035	1,440	,238
	X kuşağı	84	5,0476	,93015		
Klasik Türk Müziği	Z kuşağı	201	4,5423	,96925	1,287	,563
	Y kuşağı	105	4,6381	,95196		

MÜZİK

EDEBİYAT	Klasik Batı Müziği	X kuşağı	84	4,7500	,94263	,053	,948
		Z kuşağı	201	4,2985	1,04902		
		Y kuşağı	105	4,2667	1,03093		
	Rap/Hiphop	X kuşağı	84	4,2619	,98322	2,534	,200
		Z kuşağı	201	2,6667	,50332		
		Y kuşağı	105	2,5333	,55585		
	Heavy Metal	X kuşağı	84	2,2143	,56123	3,587	,214
		Z kuşağı	201	,89330	,08718		
		Y kuşağı	105	,85318	,09309		
	Blues	X kuşağı	84	,87177	,04414	,292	,747
		Z kuşağı	201	1,3184	,46702		
		Y kuşağı	105	1,3619	,48286		
	Rock	X kuşağı	84	1,3333	,47424	5,939	,303
		Z kuşağı	201	2,5423	,51909		
		Y kuşağı	105	2,4667	,53828		
	Elektronik Dans	X kuşağı	84	2,2976	,61663	,143	,867
		Z kuşağı	201	4,0448	1,00647		
		Y kuşağı	105	4,0762	,90612		
	Latin	X kuşağı	84	4,0000	,98176	1,163	,320
		Z kuşağı	201	2,3184	,58147		
		Y kuşağı	105	2,4952	,55684		
	Jazz	X kuşağı	84	2,2976	,61663	,925	,397
		Z kuşağı	201	2,3930	,57424		
		Y kuşağı	105	2,3333	,54889		
	Türk edebiyatı	X kuşağı	84	2,9167	,27805	,874	,366
		Z kuşağı	201	2,5672	,55382		
		Y kuşağı	105	2,7714	,42193		
	Mizah	X kuşağı	84	2,9286	,33959	2,458	,063
		Z kuşağı	201	2,8955	,32254		
		Y kuşağı	105	2,8857	,31968		
Bilim Kurgu/Fantastik	X kuşağı	84	2,5714	,54410	,748	,124	
	Z kuşağı	201	2,7463	,44755			
	Y kuşağı	105	2,7333	,46547			
Bilim/Tarih/Politika	X kuşağı	84	2,7143	,45447	2,124	,087	
	Z kuşağı	201	2,6269	,52448			
	Y kuşağı	105	2,7143	,49447			
Klasik Dünya Edebiyatı	X kuşağı	84	2,6786	,49481	1,511	,232	
	Z kuşağı	201	2,5970	,54018			
	Y kuşağı	105	2,6286	,52362			
Modern Dünya Edebiyatı	X kuşağı	84	2,6190	,53559	1,033	,357	
	Z kuşağı	201	5,5821	,64380			
	Y kuşağı	105	5,6286	,55914			
Ev yapımı yemekler	X kuşağı	84	5,6905	,46507	,045	,956	
	Z kuşağı	201	2,9303	,27409			
	Y kuşağı	105	2,9333	,25064			
Kebap	X kuşağı	84	2,9405	,23802	3,639	,027	
	Z kuşağı	201	2,8060	,40886			
	Y kuşağı	105	2,9143	,31361			
Balık							

Çorba	X kuşağı	84	2,8929	,31115	16,249	,000*
	Z kuşağı	201	4,4677	1,10009		
	Y kuşağı	105	4,9619	1,10003		
Sokak Yiyecekleri	X kuşağı	84	5,1905	,93752	20,650	,000*
	Z kuşağı	201	5,2637	,76493		
	Y kuşağı	105	5,0000	,94054		
Pizza	X kuşağı	84	4,5357	1,02318	3,592	,028
	Z kuşağı	201	2,8706	,33643		
	Y kuşağı	105	2,7714	,42193		
Fine dining	X kuşağı	84	2,7619	,42848	2,098	,124
	Z kuşağı	201	4,9154	1,08527		
	Y kuşağı	105	4,9429	,97890		
Dünya mutfağı	X kuşağı	84	4,6548	1,16675	6,075	,103
	Z kuşağı	201	4,9701	1,00454		
	Y kuşağı	105	4,7429	,87737		
Cafe/Bistro	X kuşağı	84	4,5476	,98672	17,681	,574
	Z kuşağı	201	5,2289	,79835		
	Y kuşağı	105	5,0095	,89330		
Fast food	X kuşağı	84	4,5833	,85318	30,362	,000*
	Z kuşağı	201	2,8557	,35225		
	Y kuşağı	105	2,6286	,48550		
	X kuşağı	84	2,4286	,54410		

Kuşaklar ile kültürel tüketim pratikleri arasında farklılaşma olup olmadığının tespiti için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonucu elde edilen bulgular müzik türleri için incelendiğinde dini müzikler ($p=,006$ ve $p<0,05$), arabesk ($p=,002$ ve $p<0,05$), yiyecekler için incelendiğinde ise çorba ($p=,000$ ve $p<0,05$), sokak yiyecekleri ($p=,000$ ve $p<0,05$) ve fast food ($p=,000$ ve $p<0,05$) değişkenlerinin anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Tüketim pratikleri ile yiyecekler ilişkisinin kuşaklar üzerinde incelendiği bu araştırma sonucunda ilk olarak cinsiyet değişkeni ile tüketim pratikleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (Tablo 3). Bu doğrultuda yiyecekler ile cinsiyet değişkeni incelendiğinde anlamlı farklılık yalnızca kebaplarda ortaya çıkmıştır. Bulgular, erkeklerin kebab ve türevi olan yiyecekleri kadınlardan daha çok beğendiğini göstermektedir. Literatür incelendiğinde kadınlarla karşılaştırıldığında erkeklerin daha fazla et tükettiği çoğu araştırmada (Kellerand Siegrist, 2015; Love and Sulikowski, 2018) ortaya konulmuştur. Toplumsal kimlik yaklaşımı, cinsiyetin yiyecek seçimini nasıl şekillendirdiğini ve insanların bu seçim için nasıl değerlendirildiğini açıklamaya yardımcı olmaktadır. Bu doğrultuda et, erkeklikle vejetaryenlik ise kadınlıkla güçlü bir şekilde ilişkilendirilmektedir (Rosenfeld and Tomiyama, 2021).

Medeni durum değişkeni için tüketim pratikleri incelendiğinde her üç grupta da anlamlı farklılaşmalar olduğu görülmektedir (Tablo 4). Yiyecekler değişkeni açısından durum incelendiğinde farklılıklar çorbalar, sokak yiyecekleri ve fast food türlerinde meydana gelmiştir. Evli bireyler bekar bireylere oranla çorbaları, bekarlar ise sokak yiyecekleri ve fast-food türlerini evli bireylere oranla daha çok beğenmektedir. Fast-food türlerinin kolay hazırlanması, maliyetinin daha uygun olması, sokak lezzetlerinin ise çeşitliliğinin, bekar bireyler tarafından daha çok beğenilme sebebi olabileceği (Atanda and Dane, 2020; Seo and Lee (2021) düşünülmektedir. Eğitim durumu ve gelir değişkenlerinde ise yiyecekler açısından tüketim pratiklerinde anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Bireylerin çalışma durumları yiyecekler boyutunda incelendiğinde çorbalar, sokak yiyecekleri ve dünya mutfağında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (Tablo 6).

Kuşakların tüketim pratiklerindeki farklılaşmalar incelendiğinde ise müzik ve yiyecek türleri için anlamlı farklılıklar tespit edilirken edebiyat değişkeni için anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir (Tablo 8). Müzik değişkeni ile kuşaklar arasındaki farklılaşmaya ilişkin bulgular incelendiğinde ilk farklılık dini müzikler boyutunda meydana gelmiştir. Bu doğrultuda X kuşağının Z kuşağına oranla dini müzikleri ve arabesk müziği daha çok beğendiğini söylemek mümkündür. Yiyeceklerin kuşaklarda meydana getirdiği farklılıklar incelendiğinde ise çorbalar, sokak lezzetleri ve fast food türlerinde anlamlı farklılıklar meydana geldiği

görülmektedir (Tablo 7). Farklılıkların kaynakları incelendiğinde ise X kuşağının çorbaları, Z kuşağının ise fast food ve sokak lezzetlerini daha çok beğendiğini söylemek mümkündür.

Literatürde yiyecek türleri ve kuşaklara ilişkin yapılan araştırmalar incelendiğinde Paksa vd., (2021), sokak lezzetlerini kuşaklar özelinde incelemiş, X kuşağının Y ve Z kuşağına oranla sokak lezzetleri ile ilgili yüksek risk algısına sahip olduğunu, Aşık (2019) ise X kuşağının besin tercihlerinde sağlık odaklı davrandığı, Z kuşağının ise hedonistik bir yaklaşım sergilediğini ortaya koymuştur. Sarıkaya vd., (2021) yapmış oldukları araştırmada büyük fast food zincirlerinin başarısının, demografik ve sosyo-ekonomik kriterlere dayalı olarak hedef kitlelere ulaşma yetenekleri olduğunu, cinsiyet, yaş, hane geliri, meslek, etnik köken ve kentleşmenin fast-food tüketiminin sosyo-ekonomik yönleri olduğunu ortaya koymuştur.

Tüketim pratikleri ile yiyecekler ilişkisinin incelendiği bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. İlk olarak tüketim çok boyutlu bir kavramdır ve farklı disiplinlere konu olmaktadır. Bu araştırma kapsamında ise tüketim, Bourdieu'nun tabakalaşma kuramı içerisinde yer alan ve bireylerin tüketim pratiklerinin beğeni yargıları doğrultusunda gerçekleştirildiği savı üzerinden ele alınmıştır. İkinci olarak araştırma Türkiye'nin başkenti olan Ankara iliyle sınırlıdır. Üçüncü olarak bu araştırma kapsamında Twenge (2010) sınıflandırması temel alınarak gerçekleştirilmiş olup literatüre hâkim olan genel kanı ile uyumlu olacak şekilde kuşak sınıflandırması yapılmıştır. Ancak kuşaklar literatürü ve sınıflandırması yıllar içerisinde gelişmekte, dijital göçmenler-dijital yerliler unsurları araştırmalarda yer almaktadır.

Araştırmanın sınırlılıkları göz önünde bulundurulduğunda gelecekte gerçekleştirilecek olan araştırmalar için önerilerde bulunmak mümkündür. İlk olarak tüketim pratiklerine ilişkin farklı kuramsal çerçeveler yiyecekler ilişkisi ve X, Y, Z kuşakları üzerinden araştırılabileceği gibi örnekleme dijital göçmenler-dijital yerliler değişkenleri araştırmalara eklenebilir. Gerçekleştirilecek olan araştırmalarda nicel araştırma yöntemi yerine nitel veya karma araştırma yöntemlerinin tercih edilmesi konuya ilişkin daha derinlemesine bilgi sağlamayı mümkün kılabileceği gibi farklı değişkenlerin literatüre kazandırılmasına olanak sunabilir.

Kaynakça

- Angermayr, G., Palacio, A., and Chaminade, C. (2023). Small-scale freshwater aquaculture, income generation and food security in Rural Madagascar. *Sustainability*, 15(21), 15439.
- Aşık, n. A. (2019). X ve z kuşağı tüketicilerin yiyecek tercihlerini etkileyen faktörler. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7(4), 2599-2611.
- Atanda, O., and Dane, S. (2020). Attitude towards fast food consumption among students in a private Nigerian university by gender, academic level, and marital status. *Journal of Research in Medical and Dental Science*, 8(3), 248-252.
- Ayhün, S. E. (2013). Kuşaklar arasındaki farklılıklar ve örgütsel yansımaları. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 93-112.
- Bourdieu, P. (2015). *Ayrım: Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi*. Ankara: Heretik Yayınevi
- Casini, L., Contini, C., Romano, C., and Scozzafava, G. (2015). Trends in food consumptions: What is happening to generation X?. *British Food Journal*, 117(2), 705-718.
- Davis, F.D. (1986). Technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems theory and results. (Unpublished Doctoral Dissertation). Massachusetts Institute of Technology..
- Demirel, Z. H. (2021). Çalışma hayatında geleceğin insan kaynağı: alfa kuşağı. *OPUS International Journal Of Society Researches*, 18(Yönetim ve Organizasyon Özel Sayısı), 1796-1827.
- Holt, D. B. (1995). How consumers consume: A typology of consumption practices. *Journal of Consumer Research*, 22(1), 1-16.
- İlhan, Ü. D. (2019). Kuşaklar arası çalışma değerleri algısı ve örgüte duygusal bağlılık: x ve y kuşakları arasındaki farklılıklar üzerine bir araştırma (Yayımlanmamış doktora tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Katz-Gerro, T. (2004). Cultural consumption research: Review of methodology, theory, and consequence, *International Review of Sociology*, 14(1), 11-29.
- Keller, C., and Siegrist, M. (2015). Does personality influence eating styles and food choices? Direct and indirect effects. *Appetite*, 84, 128-138.

- Kılıçlar, A., İ. Bozkurt, G. S. Sarıkaya., and A. Şahin. (2021). Sosyal medyanın X ve Z kuşağı üzerindeki yemek yeme davranışına etkisi. *Journal of Tourism And Gastronomy Studies*, 9(1), 531-552.
- Kılıçlar, A., Sarıkaya, G. S., Şahin, A., and Bozkurt, I. (2022). De gustibus non est disputandum: Analysis of the relationship between cultural omnivorousness and food. *British Food Journal*, 124(5), 1453-1472.
- Kolnhofer-Derecskei, A., Reicher, R. Z., and Szeghegyi, A. (2017). The X and Y generations' characteristics comparison. *Acta Polytechnica Hungarica*, 14(8), 107-125.
- Kymäläinen, T., Seisto, A., and Malila, R. (2021). Generation Z food waste, diet and consumption habits: a finnish social design study with future consumers. *Sustainability*, 13(4), s2124.
- Liyanage, S., Greenfield, P. F., and Don, R. (1999). Towards a fourth generation RandD management model- research networks in knowledge management. *International Journal of Technology Management*, 18(3-4), 372-393.
- Love, H. J., and Sulikowski, D. (2018). Of meat and men: Sex differences in implicit and explicit attitudes toward meat. *Frontiers in psychology*, 9, 559.
- Mcguire, W. J. (1997). Creative hypothesis generating in psychology: Some useful heuristics. *Annual Review of Psychology*, 48(1), 1-30.
- Morrone, D., Tarulli, A., Silvestri, R., and Santovito, S. (2024). Generation Z, tourism and hospitality: The legacy of COVID-19. *British Food Journal*, 126(1), 205-222.
- Nagy, Á., and Kölcsey, A. (2017). Generation alpha: Marketing or science. *Acta Educationis Generalis*, 7(1), 107-115.
- Özçakır, U. (2023). Siyaset İletişiminde Sosyal Medya: Mecliste Grubu Bulunmayan Parti Liderlerinin Twitter Kullanımları (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi.
- Paksa, P., Unyapokin, R., Aoythongthip, P., and Prasongthan, S. (2021). Comparing three generations' perception of risk and risk reduction methods towards Thai street food market. *Review Process*, 144.
- Pantano, E. (2011). Cultural factors affecting consumer behaviour: a new perception model. *Euromed Journal of Business*, 6(1),117-136.
- Peterson, R. A. (1992). Understanding audience segmentation: From elite and mass to omnivore and univore. *Poetics*, 21(4), 243-258.
- Peterson, R. A., and Kern, R. M. (1996). Changing highbrow taste: From snob to omnivore, *American Sociological Review*, 900-907
- Pinho, M., and Gomes, S. (2023). Generation Z as a critical question mark for sustainable tourism—An exploratory study in Portugal. *Journal Of Tourism Futures*, (Ahead-Of-Print).
- Purhonen, S., Gronow, J., and Rahkonen, K. (2010). Nordic democracy of taste? Cultural omnivorousness in musical and literary taste preferences in Finland. *Poetics*, 38(3), 266-298.
- Rankin, B., and Ergin, M. (2017). Cultural omnivorousness in Turkey. *Current Sociology*, 65(7), 1070-1092.
- Rankin, B., Ergin, M., and Gölşen, F. (2014). A cultural map of Turkey, *Cultural Sociology*, 8(2), 159-179.
- Rodriguez-Seijas, C., McClendon, J., Wendt, D. C., Novacek, D. M., Ebalu, T., Hallion, L. S., ... and Mekawi, Y. (2024). The next generation of clinical-psychological science: Moving toward anti-racism. *Clinical Psychological Science*, 12(3), 526-546.
- Rogler, L. H. (2002). Historical generations and psychology: The case of the great depression and World War II. *American Psychologist*, 57(12), 1013.
- Rosenfeld, D. L., and Tomiyama, A. J. (2021). Gender differences in meat consumption and openness to vegetarianism. *Appetite*, 166, 105475.
- Rothstein, J. (2023). The lost generation?: Labor market outcomes for post-great recession entrants. *Journal of Human Resources*, 58(5), 1452-1479.

- Rout, S., Tambe, S., Deshmukh, R. K., Mali, S., Cruz, J., Srivastav, P. P., ... and De Oliveira, M. S. (2022). Recent trends in the application of essential oils: The next generation of food preservation and food packaging. *Trends In Food Science and Technology*, 129, 421-439.
- Sarıkaya, G. S., Bölükbaş, R., Yazıcıoğlu, İ., and Demirci, B. (2021). Examining the relationship between fast food and obesity: A systematic literature review and future agenda. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 9(4), 2441-2461.
- Sarıkaya, G. S., Demirci, B., and Erol, E. (2021). Y ve Z kuşağının yeme davranışının belirlenmesi. *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 4(2), 329-342.
- Saunders, M., Lewis, P., and Thornhill, A. (2007). *Research Methods*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Seo, K. H., and Lee, J. H. (2021). Understanding risk perception toward food safety in street food: The relationships among service quality, values, and repurchase intention. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(13), 6826.
- Solomon, M. (2008). *Consumer behaviour buying, having, and being* (8th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Swidler, A. (1986). Culture in action: Symbols and strategies. *American sociological review*, 273-286.
- Türk Dil Kurumu. (2024, Ekim 10). Kültür. <https://sozluk.gov.tr/>
- Twenge, J. M. (2010). A Review of the empirical evidence on generational differences in work attitudes. *Journal of Business and Psychology*, 25, 201-210.
- Van Der Werf, P., and Gilliland, J. A. (2017). A systematic review of food losses and food waste generation in developed countries. *In Proceedings of The Institution of Civil Engineers-Waste And Resource Management*. 170 (2), 66-77
- Williams, K. C., and Page, R. A. (2011). Marketing to the generations. *Journal of Behavioral Studies in Business*, 3(1), 37-53.
- Wissema, J. G. (2009). *Towards The third generation university: Managing the university in transition*. Edward Elgar Publishing.
- Yazıcıoğlu, Y., and Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Detay Yayıncılık:Ankara.
- Yılmazdoğan, O. C., Özhasar, Y., and Kılıç, Ö. (2021). Examining the effect of Fomo on conspicuous consumption and assimilation: A Study On Generation Z. *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 4(2), 612-625.